

טקס ופולחן

הכנס השנתי הרביעי של האגודה הישראלית לחקר דתות

בשיתוף

תכנית הלימודים לתואר שני בהתמחות במדעי הדתות

ומרכז חיפה לחקר ההיסטוריה של הים התיכון

אוניברסיטת חיפה

יום ראשון, ט"ז באדר תשפ"א, 28 בפברואר 2021

9:45-10:00 התאספות

10:00-11:15 מושב פתיחה + הרצאת מליאה

יו"ר: פרופ' עמוס מגד (אוניברסיטת חיפה)

דברי פתיחה – פרופ' איתמר גרינולד (אוניברסיטת תל אביב), נשיא האגודה הישראלית לחקר דתות

ברכות – עו"ד יהונתן צבי, נציג משפחת ורבלובסקי

הרצאת מליאה:

ד"ר נילס בילינג (אוניברסיטת אופסלה)

Ritual and Transformation in the Ancient Egyptian Pyramid Texts

11:15-11:45 הפסקה

11:45-13:30 סבב מושבים מקבילים א' (ראו פירוט בעמוד הבא)

13:30-14:30 הפסקת צהרים

14:30-16:15 סבב מושבים מקבילים ב' (ראו פירוט בעמוד הבא)

16:15-16:30 הפסקה

16:30-18:15 סבב מושבים מקבילים ג' (ראו פירוט בעמוד הבא)

18:15-18:30 הפסקה

18:30-19:30 מליאת ערב

דברי פתיחה ודיון – ד"ר אריק מורן (אוניברסיטת חיפה)

הקרנת הסרט הדוקומנטרי AVATARA, העוסק בפולחן האלה בקרב כפריים הינדואיים בהימלאיה

פירוט המושבים המקבילים

11:45-13:30 סבב מושבים מקבילים א'

א'1: טקס ופולחן באגן הים התיכון בעת העתיקה
בתמיכת מרכז חיפה לחקר ההיסטוריה של הים התיכון

יו"ר: ד"ר משה בלידשטיין (אוניברסיטת חיפה)

1) Greek Oracles: modes of sharing Divine and Human knowledge Prof. Irad

Malkin (Tel Aviv University)

2) Cult and historical memory among the Hittites Prof. Amir Gilan (Tel Aviv

University)

3) The Phoenician/Punic Ritual of Child Sacrifice, and its Relation to the

Biblical "Molek" Mr. Assi Meshullam (University of Haifa)

א'2: נוכחות/התגלות אלוהית

יו"ר: פרופ' ערן שלו (אוניברסיטת חיפה)

1) הנוכחות האלוהית בבית המקדש השני – עמדת ספר דברי הימים ד"ר איתמר כסלו

(אוניברסיטת חיפה)

2) טקס ופולחן במסורת הפנצ'ראטרה ד"ר איתמר תיאודור (המכללה האקדמית צפת, אוניברסיטת

בר אילן ואוניברסיטת חיפה)

3) אלים, מדיומים ואורז: על טקסי הטלת ספק במערב ההימלאיה ד"ר אסף שרעבי (המרכז

האקדמי פרס)

א'3: זיארה – העלייה לרגל לקברי קדושים ונביאים באסלאם

יו"ר: פרופ' יובל רוטמן (אוניברסיטת תל אביב)

1) בגנות ה-זיארה: אבן קים אל ג'זיה (1292-1350) והפולחנים בקברי קדושים ונביאים פרופ'

ליבנת הולצמן (אוניברסיטת בר אילן)

2) בשבח ה-זיארה: שהאב אלדין אלקסטלאני (1448-1517) והפולחן סביב קבר הנביא מוחמד

באלמדינה ד"ר סיגלית חכם (אוניברסיטת בר אילן)

א'4: הריטואל כפרפורמנס

יו"ר: ד"ר אירית אורבוך (אוניברסיטת תל אביב)

1) המשמעות הפיזיולוגית והרעיונית-חוזית של הריטואל הדתי ד"ר יעל כץ-חנקין (חוקרת

עצמאית)

2) ביטויים שונים של טקס הקרבת קורבן במוזיקה ד"ר אפרת בוכריס (המכללה האקדמית לחינוך

גבעת וושינגטון)

3) טקסים כאמנויות הבמה: על האופי הפרפורמטיבי של הפולחנים בופן ד"ר אירית אורבוך

(אוניברסיטת תל אביב)

4) הדפוס והמרחב הריטואלי היהודי פרופ' אבריאל בר-לבב (האוניברסיטה הפתוחה)

14:30-16:15 סבב מושבים מקבילים ב'

ב'1: תיקונים קבליים כריטואלים

- יו"ר: פרופ' יוסי חיות (אוניברסיטת חיפה)
- 1) תיקונים נשיים כאלטרנטיבה לריטואל הגברי - פריזמה מגדרית ופסיכואנליטית בחקר הקבלה ד"ר רות קרא איוונוב קניאל (אוניברסיטת חיפה)
  - 2) על המדיקליזציה של תיקוני העוונות: עיון מחודש בהיבטים הביצועיים של קבלת האר"י ד"ר אסף תמרי (מכון ון ליר בירושלים)
  - 3) ריטואלים קבליים לתיקוני הפגם האונטולוגי של הפרת הטאבו וחטאים ד"ר ליאור זקס שמואלי (אוניברסיטת בר אילן)
  - 4) ריטואל הגולם הקבלי: בין מיסטיקה למאגיה פרופ' שלומי מועלם (אוניברסיטת בר אילן)

ב'2: טקסי קבורה ומוות

- יו"ר: ד"ר איתמר כסלו (אוניברסיטת חיפה)
- 1) טקסי קבורה נטופיים במערת חילזון תחתית (לפני 12,000 שנים) פרופ' ליאור גרוסמן (האוניברסיטה העברית)
  - 2) פולחן ואמפתיה במסופוטמיה הקדומה: תפילות הקינה השומריות ושיקוף רגשות האלים פרופ' אורי גבאי (האוניברסיטה העברית)
  - 3) טעמה של מצוות פרה אדומה פרופ' מאיר בר אילן (אוניברסיטת בר אילן)

ב'3: נצרות קדומה

- יו"ר: ד"ר נירה פנסר (אוניברסיטת חיפה)
- 1) הסכנות של טוהר פנימי ד"ר ענבר גרייבר (האוניברסיטה העברית)
  - 2) מפרוצה לקדושה – הפולחן של מריה ממצרים נתיב חניכה מיוסר ד"ר ז'ני הורוביץ (אוניברסיטת חיפה)
  - 3) טבילה במדבר: סודות שבטה נחשפים ד"ר אמה מעיין-פנר (אוניברסיטת חיפה)

ב'4: טקסי הקרבת קורבנות ומנחות

- יו"ר: ד"ר אריק מורן (אוניברסיטת חיפה)
- 1) The 'Yokkha-Soe': Tree spirits and their private rituals in Myanmar Prof. Youval Rotman (Tel Aviv University)
  - 2) From Sacrifice to Release: Ritual Shifts Within Bull cults of Early India Prof. Smita Sahgal (University of Delhi)
  - 3) Stupa: An Evolving Symbol of Cultic Practice in Early Buddhism Prof. Snigdha Singh (University of Delhi)
  - 4) Animal Sacrifice within Religious Rituals in Contemporary Seoul Dr. Liora Sarfati (Tel Aviv University)

16:30-18:15 סבב מושבים מקבילים ג'

ג'1: ריטואליזציה חילונית

- יו"ר: ד"ר שי פרוו (אוניברסיטת חיפה ומכללת תל חי)
1) הזמן הקדוש: ימי הולדת כטקסי זמניות מודרניים ד"ר חזקי שוהם (אוניברסיטת בר אילן)
2) שבת כהלכתם: טקס ופולחן חילוני בסוף השבוע של יהודים בישראל גב' סתיו שופן ביטון (אוניברסיטת בר אילן)
3) מחול ציוני כפולחן חילוני גב' ליאורה בינג-היידיקר (חוקרת עצמאית)

ג'2: הריטואל בגישה בין-דתית

- יו"ר: פרופ' חנוך בן פזי (אוניברסיטת בר אילן)
1) Almsgiving, praying and fast in the Sermon on the Mount (Matthew 6: 1-6, 16-18) and the polemic against the Pharisees Dr. Rivka Nir (Open University)
2) A Jewish-Muslim Rethinking of the Ritual of Animal Sacrifice Prof. Hanoch Ben Pazi (Bar Ilan University)
3) The Evolution of the Immersion of Penance – The Correlation between Transgression, Impurity and Repentance Via Immersions of Post – Biblical Times Mr. Betzalel Aholiav Brandwine (Zefat Academic College)
4) Shared Spaces of Prayer in Jerusalem, Judea and Samaria: Tomb of the Patriarchs, Nebi Samuel and David's Tomb Dr. Gideon Elazar (Bar Ilan University)

חברי וועדת הכנס:

ד"ר משה בלידשטיין, פרופ' איתמר גרינולד, פרופ' עמוס מגד, ד"ר נירה פנסר וד"ר שי פרוו.